

«Асқар» кәсіби даму орталығы» ЖШС

ЖОБА

Темиртау, 2024

МАЗМҰНЫ

1-бөлім.	Жалпы ережелер	3
2-бөлім.	Глоссарий	4
3-бөлім.	Бағдарламаның тақырыптары	5
4-бөлім.	Бағдарламаның мақсаттары, міндеттері және күтілетін нәтижелері	5
5-бөлім.	Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны	6
6-бөлім.	Оқу процесін ұйымдастыру	7
7-бөлім.	Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	8
8-бөлім.	Оқыту нәтижелерін бағалау	8
9-бөлім.	Курстан кейінгі сүйемелдеу	9
10-бөлім.	Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	10

1-бөлім. Жалпы ережелер

Бағдарламаның өзектілігі

«Білім берудегі сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың заманауи әдістері» біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) педагогтердің (бұдан әрі - тыңдаушылар) біліктілігін арттыру курсының білім беру процесін реттейді, білім беру ұйымын және оқытуды басқару дағдыларын дамытуға бағытталған.

Педагог кадрлардың біліктілігін арттыру бағдарламасы әдістемелік тәсілдің сабақтастығын сақтай отырып «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидалары» туралы Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы №175 бұйрығының (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 5 мамырда №20567 болып тіркелді) талаптарына сәйкес жасалды.

Сәндік-қолданбалы шығармашылық – кеңістік өнері саласындағы көркем шығармашылықтың бір түрі. Онда адамның және өнердің шындыққа эстетикалық қатынасының заңдылықтары көрініс табады, олар мүсін, кескіндеме, сәулет өнері, би, музыка және т.б.

Адам өмір сүретін және әрекет ететін ортаның көркемдік байлығы, кемелділігі оған енгізілген сәндік элементтердің санымен ғана емес, сапасымен анықталады. Декорация элементтері адамдардың пайдалы және рухани қажеттіліктеріне байланысты қоршаған ортаға, оның ерекше әлеуметтік мазмұнына, көңіл-күйіне қаншалықты сәйкес және терең сәйкестігі маңызды. Көркемдік элементтер безендіріп қана қоймай, оның көркемдік-бейнелік мазмұнын, мәнерлілігін арттырады, байытады және дамытады.

Көркем шығармашылықтың тарихи даму процесінде композициялардың кейбір әмбебап заңдары (принциптері) мен ережелері дамыды. Бұл принциптер мен ережелер, олардың сақталуы тұтастық, үйлесімділік және пропорционалдылық сияқты қасиеттерді формада қамтамасыз етеді.

Өзінің эстетикалық ерекшелігі бойынша сәндік өнер балаларға өте жақын, заттар мен қоршаған ортаны эстетикалық қабылдау балалық шаққа тән. Атап айтқанда, суреттердің жалпылануы мен айқындылығы бейнеленген нәрсені үлкейтілген, тұтас, ұсақ-түйексіз көретін балалардың барлық бейнелеу шығармашылығына тән. Пішіндердің, әшекейлердің ықшамдығы, мағыналық дәлдігі, түстердің нақтылығы мен ашықтығы, композицияның жекелеген элементтерінің текстуралық өңдеуіндегі қарама-қайшылықтар – басқа да белгілер балалардың бейнелеу өнеріне де, жоғары кәсіби сәндік өнерге де түрде тән.

Сәндік-қолданбалы өнердің (СҚӨ) табиғаты халық өнерінен бастау алады, ол екі маңызды функцияны біріктіреді: практикалық және көркемдік.

Сәндік-қолданбалы өнер туындылары белгілі бір деңгейде қоғам өмірін, оның талғамын, халық қолөнерінің дәстүрлі түрлерін көрсетеді.

Сәндік өнер дәстүрлі ұлттық мәдениетке эмоциялық-эстетикалық қарым-қатынасты дамытуды қамтамасыз етеді. СҚӨ көркем-мәнерлі тілі шарттылығымен, сәнділігімен ерекшеленеді. СҚӨ кескіндемемен, графикамен, мүсінмен және сәулетпен тығыз байланысты, өйткені оның бейнелеу құралдарымен түсі, сызығы, пішіні және кеңістік болып табылады.

Оқыту тілі: қазақ, орыс.

2-бөлім. Глоссарий

Дамытушылық қызметі – оқу процесі кезінде баланың жан-жақты дамуы: оның сөйлеуі, ойлауы, эмоционалдық-еріктік, мотивациялық-қажеттілік және тұлғаның сенсорлық-қозғалыс сфералары дамиды.

Заманауи технология - бұл өнімдерді, қызметтерді және жүйелерді жасау, дамыту және жетілдіру үшін қолданылатын құралдардың, әдістердің, процестердің және білімдердің жиынтығы.

Көркемдік даму - бұл қоршаған әлемнің сұлулығын байқау және ләззат алу, өнерге қызығушылық таныту қабілетін дамыту. Бұл бала туылғаннан кейінгі алғашқы күндерден басталып, өмір бойы жалғасады, әрине, ата-аналар бұл процеске көмектесуі арқылы - оның назарын күнделікті өмірге, киімге, сөйлеуге, өнер туындыларына аударып, кейіннен өз туындыларын жасауға үйрету керек.

Көркемдік қызмет - бұл қызметке қатысушының позициясын қызмет субъектісінің позициясына айналдыруға бағытталған іс-әрекет; педагогтің жеке басының адамгершілік бағытын, оның адамға деген қызығушылығын, басқа адамның түсінігі мен сезімін дамытуға бағытталған.

Көркемдік-эстетикалық тәрбие – бұл эстетикалық эмоциялар мен сезімдер өнері, тұлғаның көркемдік-эстетикалық мәдениеті, адамның маңызды күштері мен көркемдік-шығармашылық қабілеттерін дамыту, қоршаған шындық пен өнерге эстетикалық-гуманистік қатынасты бекіту арқылы тәрбиелеу.

Оқыту - білім беру, тәрбиелеу және жеке тұлғаны дамытуды жүзеге асыратын педагогтер мен білім алушылардың бірлескен мақсатты іс-әрекетінің процесі.

Оқыту әдістемесі - бұл қойылған міндеттерді шешуді қамтамасыз ететін жекелеген оқу пәндері бойынша оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың принциптері, мазмұны, әдістері, құралдары мен нысандары туралы реттелген білімдердің жиынтығы.

Педагогика – аға ұрпақтың кейінгі ұрпаққа қоғамдық тәжірибені, заңдылықтарды, жастардың белсенді түрде бойына сіңіру заңдылықтарын

зерттейтін ғылым. Грек тілінен сөзбе-сөз аударғанда «педагогика» сөзі «бала тәрбиесі» дегенді білдіреді. Педагогика – көне ғылымдардың бірі.

Практикалық жұмыс - педагогтің жетекшілігімен білім алушылардың практикалық тапсырманы орындауына бағытталған оқу процесін ұйымдастырудың бір түрі.

Сәндік-қолданбалы өнер (СҚӨ) - бұл тұрмыста пайдаланылатын көркем заттарды жасауға бағытталған өнердің бір түрі.

Технология (басқа грек тілінен. τέχνη «өнер, шеберлік, іскерлік» + λόγος «сөз; ой, мағына, ұғым») - қажетті нәтижеге жету үшін әдістер мен құралдардың жиынтығы; кең мағынада-практикалық мәселелерді шешу үшін ғылыми білімді қолдану.

Эстетикалық тәрбие адамда шындыққа эстетикалық көзқарасты қалыптастырудың мақсатты процесін білдіреді.

3-бөлім. Бағдарламаның тақырыбы

1-модуль. Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың теориялық негіздері	1.1. «Сәндік-қолданбалы өнер» ұғымы
	1.2. Сәндік-қолданбалы өнердің негізгі түрлері
	1.3. Заманауи сәндік-қолданбалы өнердің құрылымы мен айрықша белгілері
2-модуль. Сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі	2.1. Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың ерекшеліктері
	2.2. Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың әдістері, тәсілдері және құралдары
	2.3. Білім алушыларды сәндік-қолданбалы өнермен таныстырудың заманауи процесі
3-модуль. Білім алушылардың эстетикалық тәрбиесіндегі сәндік - қолданбалы өнердің рөлі	3.1. Эстетикалық тәрбие: түсінік, міндеттер, жүзеге асыру жолдары
	3.2. Сәндік-қолданбалы өнер шығармашылық қызмет түрі ретінде
	3.3. Көркемдік даму және көркемдік-эстетикалық тәрбие.

4-бөлім. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Бағдарламаның мақсаты: білім беру ұйымында білім беру процесі шеңберінде сәндік-қолданбалы өнер туралы тұтас түсінікті қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

- таңдалған тақырып бойынша теориялық дереккөздер мен озық педагогикалық тәжірибені зерделеу.

- балалардың жас ерекшеліктерін анықтау.
- балалармен жұмыс істеуде сәндік-қолданбалы өнер элементтерін пайдалану ерекшеліктерін анықтау.
- бейнелеу өнері мен көркемөнер шығармашылығына қызығушылықты дамыту.
- ұжымдық жұмыс, өзін-өзі бақылау және өзара көмек тәсілдерін үйрету.

Күтілетін нәтижелер:

- сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын жоғары кәсіби деңгейде орындау, сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын көшіру, түрлендіру және өз бетінше орындау процесінде материалтану, арнайы технология, орындаушылық шеберлік саласындағы білім мен дағдыларды қолдану.
- сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын жобалау кезінде негізгі бейнелеу материалдары мен техникаларын пайдалану.
- сәндік-қолданбалы өнердің белгілі бір түрінің көркемдік-стильдік ерекшеліктері туралы теориялық білімдерін практикалық оқу-танымдық іс-әрекетке енгізу.

5-бөлім. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Тыңдаушылардың алға қойылған мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес келетін кәсіби білім, білік және дағдыларды дамыту үшін бағдарлама мазмұны 3 модульді әзірлеуді қарастырады:

1 - модуль. Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың теориялық негіздері

Осы модульде «сәндік-қолданбалы өнер» ұғымы, сәндік-қолданбалы өнер түрлерінің негіздері, заманауи сәндік-қолданбалы өнердің құрылымы мен мен айрықша белгілері қаралған.

2 - модуль. Сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі

Осы модульде сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың ерекшеліктері, сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың әдістері, тәсілдері мен құралдары, білім алушыларды сәндік-қолданбалы өнермен таныстырудың заманауи процесі қарастырылған.

3 - модуль. Білім алушылардың эстетикалық тәрбиесіндегі сәндік - қолданбалы өнердің рөлі

Осы модульде эстетикалық тәрбие: түсінік, міндеттер, жүзеге асыру жолдары, сәндік-қолданбалы өнер шығармашылық қызмет түрі ретінде, көркемдік даму және көркемдік-эстетикалық тәрбие қарастырылған.

Бағдарламаның оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтардың тақырыптары	Теориялық сабақтар	Практикалық жұмыс	Барлығы:
1	2	3	4	5
Бағдарламадан күтілетін нәтижелері: сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын жобалау мен модельдеудің негізгі әдістері мен тәсілдері; геометриялық денелерді, табиғи объектілерді графикалық және пластикалық бейнелеудің әдістері мен тәсілдері, сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын дайындау кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары (түрлері бойынша).				
1 - модуль. Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың теориялық негіздері				
1.1.	«Сәндік-қолданбалы өнер» ұғымы	2	2	4
1.2.	Сәндік-қолданбалы өнердің негізгі түрлері	4	4	8
1.3.	Заманауи сәндік-қолданбалы өнердің құрылымы мен айрықша белгілері	4	4	8
Барлығы:		10	10	20
2 - модуль. Сәндік-қолданбалы өнерді оқыту әдістемесі				
2.1.	Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың ерекшеліктері	4	4	8
2.2.	Сәндік-қолданбалы өнерді оқытудың әдістері, тәсілдері және құралдары	4	6	10
2.3.	Білім алушыларды сәндік-қолданбалы өнермен таныстырудың заманауи процесі	4	6	10
Барлығы:		12	16	28
3 - модуль. Білім алушылардың эстетикалық тәрбиесіндегі сәндік - қолданбалы өнердің рөлі				
3.1.	Эстетикалық тәрбие: түсінік, міндеттер, жүзеге асыру жолдары	2	4	6
3.2.	Сәндік-қолданбалы өнер шығармашылық қызмет түрі ретінде	4	8	12
3.3.	Көркемдік даму және көркемдік-эстетикалық тәрбие	4	6	10
3.4.	Итоговая аттестация	-	4	4
Барлығы:		10	22	32
Қорытынды:		32	48	80

6 бөлім. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курстары білім беру бағдарламаларын әзірлеуді, келісуді және бекітуді, сондай-ақ педагогтардың қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді және білім беру бағдарламаларының тиімділігін бақылауды, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру мен өткізуді реттейтін Ережеге сәйкес ұйымдастырылады:

- 1) еңбек қызметінен қол үзбей (соның ішінде қашықтықтан оқытумен);

- 2) жалақыны сақтай отырып, еңбек қызметінен қол үзіп (соның ішінде қашықтықтан оқыту арқылы);
- 3) шетелде 1 (бір) жылға дейінгі мерзімге еңбек қызметінен қол үзіп;
- 4) аралас (күндізгі оқу нысаны арқылы қашықтықтан оқытуды қолдана отырып).

Курстарды өткізу әртүрлі бағыттар мен модульдерді аудиториялық және қашықтықтан игеру арқылы жүзеге асырылады.

Курстарды өткізу кезеңінде жеке дәрістер оқуға және практикалық сабақтар өткізуге білім беру ұйымдарының тәрбиешілерін, педагогтерін, практик қатыса алады.

Бағдарлама бойынша оқу процесін ұйымдастыру аудиториялық сабақтар өткізумен қатар кәсіпорындар/ұйымдар базасында тағылымдама түрінде тыңдаушының өзіндік жұмысын орындауға мүмкіндік береді.

Білім беру процесінің тиімділігін арттыру үшін бағдарламаны іске асыруда цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, инновациялық білім беру технологиялары негізінде жүзеге асырылады.

Бағдарлама кері байланыс пен рефлексияны, оқытудың белсенді және интерактивті әдістерін қолдануды қамтиды: кейс-стади, нақты жағдайларды талдау, проблемалық мәселелерді шешуді қамтиды.

Тыңдаушыларды курстық оқыту ұзақтығы бағдарлама тақырыбына сәйкес 80 академиялық сағатты құрайды.

7-бөлім. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету тыңдаушыларға материалды игерудің қажетті деңгейіне жетуге мүмкіндік беретін модульдер бойынша оқу – әдістемелік кешен нысанында ұсынылады; оларға өз бетінше бақылау және түзету, оқу жұмысының нәтижелері мен тиімділігін тексеру мүмкіндігін береді. Оқу-әдістемелік кешен мыналарды қамтиды:

- 1) Курстың білім беру бағдарламасы;
- 2) Оқу жоспары;
- 3) Үлестірме материалдардың электрондық кейсі;
- 4) Тыңдаушыларға арналған ұсыныстар;
- 5) Тақырыптар бойынша практикалық орындауға арналған тапсырмалар;
- 6) Өзіндік жұмыс;
- 7) Презентация материалы.

8-бөлім. Оқыту нәтижелерін бағалау

Бағдарлама бойынша қорытынды сертификаттау өзіндік жұмысты қорғау және тестілеу түрінде жүзеге асырылады.

Өзіндік жұмыс

Өзіндік жұмыс барысында тыңдаушылар мектеп ортасын бағалауды оның кемшіліктерін анықтауды қамтитын жеке тапсырманы орындайды.

Өзіндік жұмысты бағалау критерийлері

Өзіндік жұмысты орындау үшін келесі критерийлерге бөлінеді:

- 1) орындалмаған – 0 балл;
- 2) ішінара орындалды – 1 балл,
- 3) толық орындалды – 2 балл.

Педагогтердің диагностикалық және аналитикалық құзыреттіліктерін меңгеру деңгейін анықтау үшін келесі параметрлер қолданылады:

- 1) оқытылатын модуль бойынша оқу материалының мазмұнын меңгеру;
- 2) даму ортасын бағалауды ұйымдастыру және жүргізу алгоритмін практикалық қолдану;
- 3) даму ортасының көрсеткіштері мен критерийлерінің жүйесін меңгеру;
- 4) нәтижелер мен проблемаларды талдау;
- 5) қорытынды жасай білу.

Білім алушылардың өзіндік жұмысты орындау білімін, ұпайларды он балдық жүйемен бағалау арқылы жүзеге асырылады:

- 1) «Өте жақсы»: 9-10 балл (85-100%);
- 2) «Жақсы»: 7-8 ұпай (75-84%);
- 3) «Қанағаттанарлық»: 5-6 балл (50-74%).

Ұпайларды бағаға түрлендіру шкаласы

Бағалау	Тапсырманы орындау %	Ұпайлар
5	90%-100%	29-35
4	75-89%	23-28
3	50-74%	15-22
2	менее 50%	20 ұпайдан аз

9-бөлім. Курстан кейінгі сүйемелдеу

1) Курстан кейінгі сүйемелдеу жүйесінде бірінші кезеңде сүйемелдеу қызметі әртүрлі байланыс құралдарын (электрондық пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер, педагогтарды қашықтықтан оқыту сайты, мультимедиялық жазбалар және т.б.) қолдану арқылы біліктілікті арттыру бағдарламаларын іске асыратын профессор-оқытушылар құрамының және тыңдаушылардың біліктіліктілігін арттыруға өзара іс-әрекет арқылы жүзеге асырылады.

2) Келесі кезеңде педагогтер өзара іс-әрекет пен ынтымақтастықтың жаңа формаларын меңгеру қажеттілігін түсінеді. Олар педагогикалық

тәжірибелерді ойдағыдай меңгере отырып, интернеттегі материалдардың қолжетімділігін белсенді түрде зерттейді. Ол үшін компьютерлік сыныптар, бейне сабақтар, бөлім материалдары, ғылыми-әдістемелік әдебиет каталогтары және басқа да ресурстар ұсынылады.

3) Тәрбиешілер мен мектеп педагогтеріне жалпы білім беру ұйымындағы әдістемелік жұмыстарға педагогтің қатысуымен дөңгелек үстелдерге, кәсіби байқауларға қатысу. Нәтижелері бойынша педагогтердің мақалаларын жариялау немесе әдістемелік басылымдарды бірлесіп шығару.

10-бөлім. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы (өзгерістермен және толықтырулармен)

https://online.zakon.kz/document/?doc_id=30118747#sub_id=0.

2. «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2019 жылғы 27 желтоқсандағы №293-VI ҚРЗ (өзгерістер мен толықтырулармен 27.04.2024 жылғы мәлімет бойынша) //Электрондық ресурс:

https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32091648.

3. «Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 қаулысы.

<https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P2300000249> .

4. «Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлерінің жалпы білім беретін пәндері мен таңдау курстары бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы». Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 қыркүйекте № 29767 болып тіркелді

<https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029767/history>

5. «Педагог» кәсіптік стандартын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің м.а. 2022 жылғы 15 желтоқсандағы № 500 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 желтоқсанда №31149 болып тіркелді.//Электрондық ресурс

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200031149>.

6. Білім алушылардың білім жетістіктеріне мониторинг жүргізу қағидаларын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 5 мамырдағы № 204 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 11 мамырда № 22711 болып тіркелді.// Электронды ресурс:

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022711>

7. Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, діни білім беру ұйымдарының білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесін бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 24 қарашадағы № 473 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 қарашада № 30721 болып тіркелді.

<https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200030721>

8. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім берудің білім беру бағдарламаларын және арнаулы оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында лауазымдарды атқаратын педагогтерді және білім және ғылым саласындағы өзге де азаматтық қызметшілерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 бұйрығы. ҚР ӘМ 2016 жылғы 29 ақпанда № 13317 болып тіркелді, жаңа редакцияда - ҚР Білім Министрінің 2022.12.30 № 533 бұйрығы. // Электрондық ресурс: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1600013317>.

9. Білім беру деңгейлері бойынша сапаны қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігінің бұйрығы, 2022 жылғы 23 маусым № 292. // Электрондық ресурс:

<https://www.gov.kz/memleket/entities/edu/documents/details/319826?lang=ru>

10. Акажанова, Ж. Принципы трудового воспитания школьников на современном этапе / Акажанова, Ж // Ұлт тағылымы.- 2003.-№3.-С.47-53

11. Андреев В.И. Педагогика творческого саморазвития, книга 1. - Казанский университет, 1996. Андрианов П.Н. Техническое творчество учащихся. - М.: «Просвещение», 1986.

12. Бегак Б. Воспитание искусством.- М.: Просвещение, 1985.

13. Бывальцева М.В. Развитие творческих способностей ученика в процессе создания художественного образа человека // Начальная школа.- № 4.-2002.- С. 62-65 Волков И.П. Учим творчеству. // Педагогический поиск. - М.: «Педагогика», 1987. - С. 101-140.

14. Горбунова, Т.В. Особенности педагогических технологий формирования технологической культуры школьников / Т.В. Горбунова // Современное состояние и перспективы развития технологического образования. Опыт формирования технологической культуры в системе непрерывного, многоуровневого образования (на примере Калужской области). – Калуга: КГПУ им. К.Э. Циолковского. – 2003. – С. 84.

15. Декоративно-прикладное искусство. – URL: www.velim.ru/2112-1-Dekorativno_prikladnoe_iskusstvo.htm (дата обращения: 12.11.2020 г.).

16. Константинова, С.С. История декоративно-прикладного искусства / С.С. Константинова. – Ростов н /Д: Феникс. 2004. – 187 с. – ISBN 5-222-05223-0.

17. Кругликов, Г.И. Методика преподавания технологии с практикумом / Г.И. Кругликов. – М.: Академия, 2007. – 478 с. – ISBN 5-7695-1764-6.

18. Ломов, С.П. Формирование проектного мышления в системе дизайн- образования / С.П. Ломов // Педагогический журнал Башкортостана. – 2010. – №5 (30). – С. 7–11.

19. Методика обучения учащихся технологии: Книга для учителя / Под ред. В.Д. Симоненко. – Брянск, 2008. – 106 с. – ISBN 5-900142-21-3.

20. Сборник нормативно-методических материалов по технологии / Авт.-сост.: А.В. Марченко, И.А. Сасова, М.И. Гуревич. – М.: Вентана-Граф, 2009. – 276 с. – ISBN 978-5-360-00218-5.

Қосымша әдебиеттер:

1. Акимов, В.В. Производительный труд сельских школьников: педагогические аспекты / В.В. Акимов, Н.Д. Неустроев. – М.: Academia, 2001. – 136 с.

2. Астраханцева, С.В. Методические основы преподавания декоративно-прикладного творчества / С.В. Астраханцева, А.В. Шушпанова, В.Ю. Рукавица. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 347 с. – ISBN 5-222-09485-5.

3. Андреева, А. Русский народный костюм. Путешествие с севера на юг / А. Андреева. – М.: Паритет, 2014. – 134 с. – ISBN 5-93437-186-X.

4. Барадулин, В.А. Сельскому учителю о народных промыслах / В.А. Барадулин. – М.: Просвещение, 1979. – 112 с.

5. Бисенгалиев, В. Неизвестная русская графика: 131 нотная обложка / В. Бисенгалиев. – М.: Контакт-Культура, 2016. – 140 с. – ISBN 5-93882-032-4.

6. Венгер, Л.А. Психология / Л.А. Венгер, В.С. Мухина. – Москва: Просвещение, 1988. – 335 с. – ISBN 5-09-000760-8.

7. Вилер, У. Декоративные цветы по работам М.П. Верней / У. Вилер. – М.: Магма, 2014. – 176 с. – ISBN 5-93428-004-X.

8. Витвицкая, М.Э. Ikebana, аранжировка, флористика. Искусство составления букетов / М.Э. Витвицкая. – М.: Рипол Классик, 2018. – 221 с. – ISBN 978-5-94832-257-5.

9. Вихрев, Е.П. Вторая композиция / Е.П. Вихрев. – М.: Художественная литература, 2018. – 412 с.

10. Гиппенрейтер, В.Е. Народное искусство Карелии / В.Е. Гиппенрейтер. – Петрозаводск, 1994. – 197 с. – ISBN 5-88165-004-2.

11. Грей, И. Мягкие игрушки, куклы, марионетки / И. Грей. – Москва: Просвещение, 2005. – 223 с.

12. Симоненко, В.Д. Технология. Трудовое обучение: Программа. 5-8 классы / В.Д. Симоненко, Ю.Л. Хотунцев. – М.: Просвещение, 2008. – 144 с.

13. Скопцова, М. Технология. Обслуживающий труд. Учебное пособие для девочек 5-8 классов / М. Скопцова. – Ростов н /Д: Феникс, 2009. – 168 с. – ISBN 5-222-01912-8.

14. Титова, Е.П. Методика преподавания модуля «Декоративно-прикладное творчество» на уроке технологии / Е.П. Титова. – М., 2008. – 46 с.

15. Федотов, А.И. Граверное дело / А.И. Федотов, О.О. Улановский. – М.: Машиностроение, 2015. – 240 с.

16. Флеров, А.В. Материаловедение и технология художественной обработки металлов / А.В. Флеров. – М.: Высшая школа, 2014. – 288 с. – ISBN 5-94232-013-6.

17. Флеров, А.В. Техника художественной эмали, чеканки иковки. Учебное пособие / А.В. Флеров, М.Т. Демина, А.Н. Елизаров. – М.: Высшая школа, 2018. – 191 с.

18. Хворостов, А.С. Декоративно-прикладное искусство в школе / А.С. Хворостов. – Москва: РГГУ, 2016. – 176 с.

19. Хворостов, А.С. Декоративно-прикладное искусство в школе. Пособие для учителей / А.С. Хворостов. – М.: Просвещение, 2007. – 192 с.

20. Цултэм, Н. Декоративно-прикладное искусство Монголии / Н. Цултэм. – Москва: Улан-Батор, 2012. – 156 с.

21. 1000 шедевров. Декоративно-прикладное искусство. – Москва: Азбука-Аттикус, Азбука, 2014. – 544 с.

22. Якимчук, Н.А. Искусство Гжели / Н.А. Якимчук. – М.: Советская Россия, 2015. – 168 с.

СОТРУДНИЧЕСТВО • СТАБИЛЬНОСТЬ • СИСТЕМНОСТЬ